

Štajersko.

Učiteljsko društvo za celjski okraj. Pevska vaja se dne 27. aprila t. l. iz umevnih razlogov ni vršila; zato pa bo prihodnja pevka vaja v četrtek, dne 4. maja t. l., ob 1. uri pop. v okoliški šoli v Celju. Za takrat pač prosimo točne in polnoštevilne udeležbe!

Učiteljsko Ptujškega okraja obišče v četrtek, dne 4. maja, tovariše in tovarišice Celjskega učit. društva.

Vzpored: Ob 7-32 zjutraj z vlakom iz Ptaja, ob 10. uri zjutraj prihod v Grobelno, obisk kmetijske šole v Št. Jurju.

Ob 12-12 z vlakom v Štore, ogledovanje tvornice. Ob 2. sestanek s člani Celjskega učiteljskega društva in skupen obed.

Ob 5-47 zvečer z vlakom domov.

Cenjene tovarišice in tovariše, ki se nameravajo tega izleta udeležiti, vljudno prosimo, prijaviti nemudoma število udeležnikov tovarišu Ogorelem, ki bo izposloval znižane cene pri železnici, če se zgosti najmanj 50 oseb. Pokažimo končiči tokrat, da je Učiteljsko društvo za Ptujski okraj največje na Spodnjem Štajerju!

Učiteljsko društvo za mariborsko okolico zboruje dne 4. maja t. l. ob 10. uri. Dnevni red je obširen in važen. Med točkami je tudi poročilo o enketi za uravnavo učiteljskih plač.

Polnoštevilne udeležbe se nadeja

o d b o r.

Učiteljsko društvo za Ptujski okraj je zborovalo 6. aprila v okoliški šoli ob deseti uri. Najprej je pozdravil predsednik navzoče in konstatiral sklepčnost. (Upajmo, da bo v prihodnje udeležba toliko, da bo lahko izostalo nepotrebno konstatiranje sklepčnosti!) Nato je pozdravil novodošlega udeleženca Vekoslava Selinskega in mu izročil besedo. Govornik je poudarjal v uvodu svojega govora veliko važnost etike, posebno za ljudskošolskega učitelja. Nato je podal zgodovinski razvoj. Naglašal je nadalje, da se moramo dobro seznaniti z religijo, s pravom, sociologijo in splošno filozofijo, če hočemo pojmovati etiko. Slednjič je še govoril o sočuvstvu, čuvstvu za poštenje, čednosti, dolžnostih do samega sebe in drugih, ljubezni, hvali in pieteti in končal z besedami: "Če sem dosegel s svojim govorom to, da se bodo začeli učitelji bolj zanimati za ta prevažni predmet, sem dosegel vse, kar sem nameraval doseči."

Končno smo razpravljali o izletu in sklenili obiskati kmetijsko šolo v Št. Jurju ob južni železnici in tvornico v Štoreh. Ker ni bilo drugih posebnosti, se je ob 12. uri zborovanje zaključilo.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj ima v nedeljo, dne 7. maja t. l. v šoli na Vidmu svoje redno zborovanje. Pričatek točno ob pol 11. uri dop. Vzpored:

1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi in društvene zadeve. 3. Volitev delegatov za letošnje glavno skupščino "Zaveze" v Trstu. 4. Razgovor o letošnjih konferenčnih vprašanjih (Pečnik, Tomič, Zechner). 5. Poročilo zastopnikov v okrajnem šolskem svetu o svojem delovanju. 6. Razgovor o volitvi zastopnikov v okrajni šolski svet za prihodnje šestletno dobo. 7. Eventualni nasveti in želje. Polnoštevilne udeležbe pričakuje

o d b o r.

Učiteljsko društvo za slovenjegraški okraj ima svoje majniško zborovanje v Dovžah pri Smonkarju v četrtek, dne 4. maja, ob 10. uri predpoldne.

Vzpored:

1. Pozdrav predsednikov. 2. Zapisnik. 3. Dopisi. 4. Razgovor o konferenčnih temah. 5. Volitev dveh delegatov. 6. Slučajnosti. Na sigurno snidenje!

o d b o r.

Šaleško učiteljsko društvo priredi v četrtek, dne 4. maja t. l., izlet na Kozjak. Razen običajnih točk je na vzporedju zborovanja tudi volitev delegata za "Zavezino" skupščino in dnevno primerno predavanje. Ker je Kozjak sicer precej visoka (1107 m), a vendar jako lahko dostopna gora, je upati, da se tega izleta udeležijo ne le vse domače učiteljske, ampak tudi prijatelji učiteljske in narave, zlasti pa tovariši-turisti iz sosednjih okrajev.

Zaradi obeda — ki pa bo jako preprost — se je zglasiti pri tovarišu J. Kotniku, šol. vodji — Št. Jošt, pošta Doberna. Druge jestvine si naj izletniki sami oskrbijo. Za dohod je najpripravnejši vlak, ki odhaja iz Šostanja ob 9. uri zjutraj.

Torej na veselo in mnogobrojno snidenje na prijazni gori!

o d b o r.

Gorenjegrajsko učiteljsko društvo zboruje v nedeljo, dne 14. majnika t. l., pri Sv. Frančišku Ksaveriju.

Vzpored zborovanja priobčimo prihodnjič. — Za danes le opozarjamo društvenike, da zahteva stanovska dolžnost, naj se takrat zberemo vsi na majniškem izletu.

Volili bomo delegata za "Zavezino" skupščino, določili, katere tovariše volimo pri letošnji uradni konferenci, obeta se nam zanimivo predavanje itd.

Učiteljsko društvo za laški okraj zboruje v nedeljo, dne 7. maja 1911, ob pol-enajsti uri v šolskem posloju Laški trg-okolica po sledečem vzporedju:

1. Zapisnik.

2. Dopisi in društvene zadeve.

3. Poročilo računskih pregledovalcev o društvenem računu za l. 1910.

4. Podavanje tov. Iv. Četina.

5. Volitev delegatov za 23. glavno skupščino "Zaveze" v Trstu.

6. Slučajnosti.

Zaradi obeda se naj blagovoli vsak obrniti na tovariša Iv. Četina, nadučitelja — Laški trg. Na veselo snidenje! O d b o r.

Savinjsko učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 4. maja, ob pol 3. uri popoldne v Št. Rupertu.

Dnevni red: 1. Naznanila, 2. Predavanje g. dr. E. Šerkota o mikrobih, 3. Regulacija plač in naše stališče, 4. Predlogi in nasveti.

K obilni udeležbi vabi

R. Vrabi, t. č. predsednik.

Učiteljsko društvo za celjski okraj.

Dne 4. majnika t. l. popoldne, točno ob 1. uri je v celjski okoliški šoli skupna pevka vaja. Pri tej priliki se eventuelno snidemo z bratskim ptujskim učiteljskim društvom, ki priredi ta dan poučni izlet v celjski okraj. Vljudno prosimo polnoštevilne udeležbe. Posebe prosimo še cenjene pevke in pevke sosednjih okrajev.

V nedeljo, dne 7. majnika t. l., je točno ob 10. uri društveno zborovanje v celjski okoliški šoli z nastopnim vzporedom: 1. Zapisnik, 2. Društvene zadeve, 3. Šolske kazni; poročila Fr. Brinar, 4. Posvetovanje glede letošnje okrajne učiteljske konference, 5. Izlov. Logarjeve botanične puščice, 6. Slučajnosti. Prosimo, pridite vsi! Opozarjamo tudi na planinski sejm, ki bo ta dan v Celju.

Učiteljsko društvo za ormoški okraj zboruje v četrtek, 4. maja 1911, ob 10. uri predpoldne v ormoški okoliški šoli po nastopnem vzporedju:

1. Zapisnik zadnjega zborovanja.

2. Dopisi in društvene zadeve.

3. Predavanje. Predava višji nadzornik "Prve Češke", g. A. Pesek iz Ljubljane, eventuelno tov. A. Kosi, nadučitelj v Središču.

4. Volitev delegatov za Zavezino veliko skupščino v Trstu.

5. Slučajnosti.

Na polnoštevilno udeležbo vabi

o d b o r.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje 11. maja t. l. ob pol 11. uri v ljudski šoli na Ponikvi.

Vzpored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Konferenčna vprašanja; o šolski knjižnici je prijavil referat tovariš Josip Dobnik. 4. Poročilo zastopnika v okrajnem šolskem svetu. 5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

o d b o r.

Goriško.

Učiteljsko društvo za goriški okraj zboruje dne 4. maja t. l. v Gorici v "Trgovskem domu" ob 10. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Zapisnik zadnjega zborovanja.

2. "Kateri namen ima cvetje v življenju rastline", predava gospod profesor Ferd. Seidl.

3. Volitev delegatov k Zavezinemu zborovanju v Trstu.

4. Predlogi.

Zaradi zanimivega dnevnega reda pričakuje mnogobrojne udeležbe

o d b o r.

Izredni občni zbor "Tolminkskega učiteljskega društva" se je vršil v nedeljo, 9. aprila t. l. v Tolminu ob jako lepi udeležbi. Nad polovico učiteljskega vsega razsežnega glavarstva in tudi nekaj gostov, kar beležimo s posebnim veseljem, je privabilo napovedano predavanje g. ravnatelja V. Bežka. Po pozdravnem nagovoru tov. predsednika, v katerem se je g. ravnatelj v imenu društva zahvalil, da se je odzval povabilu ter prišel med nas, je prišlo na vrsto prezanjivo predavanje g. ravnatelja "O današnjem stanju psihologije."

Iz predavanja naj nevedem glavne misli: V naših učnih knjigah se poudarja, da je znanje logike neobhodno potrebno dobremu učitelju, češ, da nas uči pravilnega mišljenja.

Prav tako se poudarja važnost znanja psihologije za dobrega vzgojitelja. Oboje pa je krivo, zakaj logično misliti nas ne nauči logika, ampak tudi boj za obstanek ali, kakor bi dandanes rekli, pravilno mišljenje se je razvilo biološki, kjer je jasno, da kdor nepravilno misli, mora podleči bistrejše mislečemu tekmeču. Pojme pa, ki nam jih podaja logika, rabi vsak izobraženec. Kdor pa se ne zadovolji, da le sluti, kaj pomenijo ti pojmi, ampak se hoče temeljiteje izobraziti, se mora obrniti do logike, da ga natančneje pouči o njih izvoru, postanku, medsebojni zvezi in medsebojnih odnosjih. Zato naj se tudi učitelj, ki bodi temeljit izobraženec, dobro seznanj z logiko.

Isto je s psihologijo. K praktičnemu spoznavanju človeške duše nam teorija psihologije bore malo koristi. K temu je treba prvič neke prirojene zmožnosti, ki je last velikih duhov (Shakespeare). Drugič je potrebna k spoznavanju duše bližnjikove dobra volja, namen jo sploh spoznati, zanimanje za ta posel, ljubezen do bližnjika. Zategadelj so matere — celo živalske — tako dobre poznavateljice svojih ljubljencev. Učitelj je lahko v istem smislu dober poznavatelj duševnih svojstev in zmožnosti, kakor je dobra mati, kakor je bil Sofoklej, Shakespeare, ki se gotovo nista učila psihologije po nobeni učni knjigi. Vsako eksper-

imentiranje, kakor svetuje ravnatelj Schreiner v "Analizi duševnega obzorja otroškega" stran 56—70, pa bi bilo brez praktične vrednosti.

Vendar mora učitelj tudi teoretsko poznati psihologijo kakor vsakdo, ki hoče veljati za izobraženca, zakaj psihološke pojme, ozioroma njih izraze najdemo celo v ljudski govorici in tudi pesniki in pisatelji (ruski, Cankar) so sprejeli marsikak izraz iz moderne psihologije. Naobraženec ne sme rabiti teh izrazov le tako približno, ampak mora poznati temeljito njih pojme in tudi pomen teh pojmov v celem sestavu.

V starem veku so prevladovala umetnosti nad vedami, ki so imele tedaj namen lepšati življenje malim izvoljenecem, v srednjem veku pa so prevladovala duhovede. A izza Kopernika, Galileja, Bakona Verulanskega prihajajo vedno bolj v veljavo prirodne vede, h katerim se v novejši dobi prištevajo tudi psihologija — kot prirodoslovna veda.

V novem veku je prodrlo demokratsko naziranje vede; veda ni zabava ljudi, ki jim ni treba delati, nego mogočno sredstvo v boju človeštva za obstanek. Samoobsebi se pa razume biološko naziranje vede, da kdor se z vedo bavi, ob njej živi.

Tudi način bavljanja z vedo se je bistveno izpremenil. Do Leibniza (okolo 1700) je bil vzor univerzalni učenjak, ki je obvladoval vse vede, sedaj pa se je tudi tu jelo postopati po načelu delovanja, "ars longa, vita brevis."

Biološko naziranje o vedi je tudi vzrok, da je neizmerno zrastel pomen in veljava prirodoslovnih ved in je prenehalo precejevanje duhovd. Razvoj in velikanski uspehi prirodnih ved, zgrajenih na strogo znanstveni, matematični podlagi, pa je v zadnjem stoletju in še posebno v zadnjih desetletjih popolnoma izpremenil tudi stališče psihološki vedi. Do Lockeja je bila zgolj del metafizike, ta pa je naredil konec temu spekulativnemu ugibanju o duši in je ustanovitelj empirske psihologije.

Že v starem veku so slutili tesno zvezo med duševnim življenjem in ustrojem živčevja, v prvi vrsti možganov. Toda šele pred sto leti so se začeli globlje baviti s tem vprašanjem fiziologi. In tedaj se je izrekla možnost postaviti psihologijo na čisto eksaktna fiziološka tla (Fechner, Wundt). Začeli so tudi v psihološke namene rabiti poizkus na matematični podlagi in zaraditega imenovali psihologijo na tej stopnji "eksperimentalno psihologijo". Spričo Darwinovih in Häcklovih uspehov pa je pričel evesti materializem in zaključek je bil: "Duša so možgani". Kmalu je prišla reakcija. Višjim dušnim pojavom, ki so v zvezi z delovanjem velikih možganov, niso mogli do živega, in Wund sam je obupal, da bi se dala psihologija spojit z fiziologijo v eno vedo. Nekateri psihologi pa niso obupali; po načelu delodelja si bodo pač morali razdeliti študije možganov in njih delovanja. W. Jerusalem pripozna tesno zvezo med duševnimi pojavi in izpremembami v možganih, toda trdi, da bi tudi najnatančnejše poznanje možganskega organizma kar nič ne izpremenilo naziranja o psiholoških pojavih, ki so nekaj čisto posebnega in spoznavanje njih zakonov bo vedno naloga posebne vede — psihologije. Lehmann pa pravi, da je človeška duša globok rov, v katero je luč fiziologije posvetila komaj par metrov.

Danes pa si hočejo fiziologi trajno osvojiti psihologijo. Z novo vnašo so se vrgli na proučevanje možganov, priznavajo, da možgani niso duša (Kwaid), nego da so dušni pojavi in možganske izpremembe takorekoč matematične funkcije, ki so zavisne druge od drugih. Iz tega izvira nujnost proučevati psihične pojave in psihološke zakone vedno le v zvezi s korelativnimi fiziološkimi pojavi in zakoni, opazovanimi na velikih možganih (Hering).

Tedaj pa ne ostane psihologiji druga nego strogo znanstvena, matematična eksaktna fiziologija. Pot je težavna in silno dolga, a brezuspešna ne bo, kar nam kaže zgodovina psihofizike zadnjih let. Pa tudi kadar bodo uspehi veliko večji nego so do sedaj, naše šole ne bodo postale psihološki-fiziološki laboratoriji, ampak učitelj bo moral ostati tudi potem v šoli le praktičen psiholog, teoretičen pa zaradi svoje obče izobrazbe.

Za lepo predavanje gosp. ravnatelja so se zborovalci zahvalili z živahnim ploskanjem. Nato je poročal tov. Matija Kenda "kako deluj moderna šola za telesni razvoj mladine" ter stavil pet predlogov, ki so se sprejeli enoglasno. Ko so se izvolili delegati za letošnje Zavezino zborovanje in se je vzela izjava monsignora Pavletiča v okrajnem šolskem svetu goriškem v znanje, je bil dnevni red izvršen in razšli smo se z željo, da bi kmalu zopet imeli kako zborovanje s predavanjem.

Istra.

Slovensko učiteljsko društvo v Istri zboruje torej v četrtek, 4. maja t. l., ob pol 11. uri zjutraj v prostorih gosp. Ant. Razma na Spod. Škofljah. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor predsednikov. — 2. Razpravljanje predmetov po § 23. pravil črke a, b, c, e, f, g, h in k. — 3. Poročilo socialnega odseka. — 4. Zakonski načrti. — 5. Predlogi, resolucije in nasveti za temo "Kako deluj moderna šola za telesni razvoj mladine". — 6. Učiteljstvo v boju za svoj obstanek — (predava tov. J. Bertok ml.). — 7. Pevska vaja.

Ker se posebnih vabil ne pošlje nikomur, vabi tem potom na polnoštevilno udeležbo

o d b o r.

Srednješolski vestnik.

**** Streljanje na srednjih šolah.** V soboto popoldne so sedmošolci in osmošolci na goriški gimnaziji imeli prvič pouk, ki je potreben, da se izurijo v streljanju. Poučevali so jih vojniki. Pouk vodi stotnik 47. pešpolka Kopriča. Navzoč je bil tudi en profesor. Streljali bodo šele, ko bodo znali ravnati s puško.

**** Počitnice na srednjih šolah** in deklisih licejih ter učiteljskih bodo trajale zopet od 16. julija do 15. septembra.

**** Laški srednješolci v Gorici** so priredili dne 22. t. m. ples, katerega čisti dobiček dobi laška "mensa accademica" na Dunaju.

**** Odlikovanje.** Gimnazijski profesor v p. dr. Josip Ivan Nejedli v Ljubljani je bil odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda.

**** Službena zamena.** Glavni učitelj na moškem učiteljskem v Mariboru dr. Matej Potočnik in profesor na državni realki v Idriji Matija Pirce sta zamenjala svoji službeni mesti.

**** Slovenske srednje šole.** C. kr. deželni šolski svet kranjski je sklenil predlog na c. kr. učno ministrstvo, da se uvede na slovenskih srednjih šolah pouk v slovenščini za matematiko in klasične jezike.

**** Izpraševalna komisija za slovensko stenografijo v Zagrebu.** Rok za polaganje izpita iz slovenske stenografije pred kr. izpraševalno komisijo za stenografijo v Zagrebu je konec junija in začetkom oktobra vsakega leta. (Kdor hoče polagati izpit v kakem drugem roku, mora zato preko predsedništva kr. izpitnega poverjenstva prositi kr. zamajsko vlado.) Prošnje za izpit je treba nasloviti na predsedništvo kr. izpitnega poverjenstva za učitelje stenografije in jih pošiljati kr. vladnemu poverjeniku prof. Jos. Šiloviću v Zagreb. Prošnji je treba priložiti izpričevalo o položnem izpitu zrelosti, odnosno proforskem ali učiteljskem izpitu in pa opis življenja (curriculum vitae). Izpitna taksa znaša 20 K ter jo je osebno izročiti predsedniku komisije pred izpitom. Natančnejša pojasnila dajeta profesor Stanko Miholić in Mijo Vamberger v Zagrebu.

Politiški pregled.

*** Poraz dunajskih krščanskih socialcev.** V Mödlingu na Dunaju so se vršile 20. t. m. nadomestne volitve za deželni zbor. Volitve so končale s porazom krščansko-socialne stranke. To je bil nje prvi poraz. Kako so se razmere neugodno obrnile za krščanske socialce, dokazuje to, da je l. 1908. krščansko-socialen kandidat dobil 988 glasov proti 636, ki jih je dobil nemški svobodomelec. Sedaj pa je dobil krščansko-socialni kandidat 602 glasa, proti 1218 glasovom, ki jih je dobil nemški svobodomelec. Število krščansko-socialnih glasov je torej padlo preko 50 odstotkov, medtem ko je število nasprotnih glasov naraslo skoro za 100 odstotkov! Na eni strani vidimo torej, da je dobra tretjina prejšnjih krščansko-socialnih volilcev obrnila stranki hrbet ter se pridružila uasprotni stranki, ki je spravila na noge tudi take volilce, ki so ostajali prej doma. Pravi pomen te volitve pa se nam kaže šele, če pomislimo, da se je to dogodilo ravno sedaj tik pred splošnimi državnozbornimi volitvami. To je omen, ki kaže, da bi krščanski socialci na predstojećih državnozbornih volitvah utegnili doživeti hud poraz: Pač: Začetek konca na Dunaju in drugod!

*** Slovaki številno nazadujejo.** "Slov. Tyždennik" računa, da konča letošnje ljudsko štetje za Slovake neugodno. V minulem desetletju se je preselilo s Slovaškega skoro 300 tisoč oseb, od katerih se je vrnilo samo 45 tisoč. Zaradi tega bo po novem ljudskem štetju tudi število vseh Slovakov manjše nego leta 1900.

*** Na Portugalskem** razglasijo zakon o ločitvi cerkve od države. V tem zakonu se za jamči vsakemu izpovedanju popolno svobodo in se obenem izjavlja, da katoliška vera ni več državna vera. Vse stroške bodo morali plačevati člani verskih zadrug. Država ima samo nadzorstvo. Cerkve se bodo dale duhovnikom na razpolago.

Učiteljski vestnik.

Naše rak-rane.

(Dalje).

Disciplinarni red za učiteljske.

Disciplinarni red naših učiteljskih je oni faktor, ki določuje, razširja in omejuje našo pedagoško vzgojo; on je ona pedagoška palica, srednjeveški bič moderno slamnato strašilo naše prevzvišene hlapčevske pedagogike!

Ministerialne naredbe, po katerih so pri-krojeni ti predpisi, prihajajo časih prav od birokratskih miz, ki ne vidije pred sabo nič drugega nego politični red, ki naj zavlađa, in kateremu edini smoter je militaristarski red in militarisliška pasja pokorščina — brez pravih vzgojnih smotrov.

In česar ne splete birokrat s peresom na papirju, to pripomorejo še razni napeti vzgojitelji, ki sami spletajo bič za bodoče vzgojvalce naroda in kujejo okove, s katerimi jih drezajo in jih vklepajo — preden jih spuste med "verno" ljudstvo.

Nismo pripadniki anarhije in brezvladja, toda mi respektiramo razum in treznost, ki nam določujeta pot in nas edino vodita do naših smotrov.

Čitanje pedagoških in stanovskih listov.

Nikdar pa ne bomo odobrvali konferenčnih sklepov, ki prepovedujejo učiteljskim čitateljem strokovne liste, in dokler se bo na naših učiteljskih zbiranjih na ta način strokovna izobrazba že v kali, toliko časa bo še vedno padalo zanimanje za čitanje pedagoških listov toliko časa sploh ne bo nihče študiral pedagoških vprašanj, ker se mu je zanimanje zanje že v kali zatrla; še manj pa, da bi pedagoška vprašanja razmotrivali in o njih pisali.

Mi smo za svobodno vzgojo na učiteljskih, zato bomo vključili temu še vedno pošiljali naše stanovske in pedagoške liste učiteljskim, ker nečemo biti krivi samomora slovenskega šolstva in učiteljskega stanu.

Pospesjevali bomo čitanje pedagoških listov že na učiteljskih in najsi nam to merodajni faktorji desetkrat prepovedo, ker hočemo, da bo tudi naša slovenska pedagogika nekaj dozorela in nečemo biti sokrivi nje samomora. (Dalje.)

Kranjske vesti.

—r— **Kruta kazen.** Nadučitelj Potokarja so menda za večno obsodili v kranjsko Sibirijo. Kakor znano iz časopisa, propade povsod, kamor se gane. Ako ne pride pri nižji instanci v terno, je že tako izgubljen, ako je pa na prvem mestu, prepade pri deželnem šolskem svetu na način, da se klerikali ali vzdrže glasovanja, ali se pa služba še enkrat razpiše. Tako se je zgodilo v kratkem že trikrat, v dveh slučajih za Belopeč in pri zadnji seji za Bohinjsko Belo na Gorenjskem. C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici se je izrekel soglasno zanj, v Ljubljani so pa rekli ne in službo še enkrat razpisali. Usoda Potokarja je torej zaprečena. Če ni predlagan ne dobi; če je predlagan, tudi ne dobi, odločilno je samo politično mišljenje. To nam zopet dokazuje, da so klerikali neusmiljeno kruti. Vsakega, ki ni njihov, hočejo z ženo in otroki direktno uničiti. Potokarja moramo naravnost obdružovati, ki tudi v največji sili, tudi ob največjih duševnih in telesnih mukah ne zataji svojega značaja! Kako nizke, majhne, zaničevanja vredne kreature so Slomškarji spričo takega junaštva!

—r— **Poročil je 24. t. m. tov. Josip Pečnik,** nadučitelj v Št. Jurju pod Kumom, gđe. Katko Migličovo, učiteljico istotam. Bilo srečno!

—r— **Iz deželnega šolskega sveta.** Imenujejo se: Ana Killer za Novo mesto; Rudolf Knez za Šent Vid pri Brdu; Emilija Aschmann v Šmarjeti se začasno upokoji; trajno pa se upokoji Josip Gregorin na Viču. Enorazrednica v Svibnem se razširi v dvorazrednico; zavrne se pa razširjenje trirazrednice v Poljanah nad Skofjo Loko v štirirazrednico. Ministrstvu se predlaga, da se na prvi gimnaziji v Ljubljani štiri učna mesta, na drugi gimnaziji pa dve mesti na novo sistemizirajo. Sola v Radečah pri Zidanem mostu se razširi na šestrazrednico. Marija Schweiger v Dolenji vasi se upokoji; istotako Ivan Strehovec v Postojni. Sola v Ornučah se razširi v dvorazrednico; istotako sola v Olševku. „Slovenec“ poroča z debelimi črkami: Na ugovor krajnega šolskega sveta na Vinici proti odreditvi okrajnega šolskega sveta v Ornučah glede nabave šolskih potrebščin po šolskih vodjih, je sklenil c. kr. deželni šolski svet splošno sledeče: Vsako leto učiteljska konferenca (na enorazrednicah učitelj s katehetom) sklepa o potrebi novih šolskih potrebščin. O nabavi sklepa krajni šolski svet, ki tudi sam naroči in kupi. V slučaju, da bi kak krajni šolski svet neopravičeno odklonil potrebna učila, jih naroči c. kr. okrajni šolski svet na njegove stroške. Ako učitelj samovoljno kaj naroči, so osebno odgovorni in gre nabava na njihove stroške.

Štajerske vesti.

—s— **Društvo „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“.** Izvleček iz zapisnika odborove seje dne 19. marca t. l. Navzoči: Predsednik Ivan Slana, tajnik Julij Eichmayer, odborniki Josip Artner, Anton Otter in Ferdinand Tremel. — Predsednik poroča, da se je vršilo dne 1. februarja ustanovno zborovanje društva „Selbsthilfe“ koroškega učiteljstva, kakortudi da je okrajni zastop v Rottenmanu sklenil ustanovitev enakega društva za hišne in zemljiške posestnike v okraju. Nadzornik Tremel javlja, da ustanavlja enako društvo tudi zveza rajfeiznov. Iz nadaljnjega predsednikovega poročila objavljamo, da je od zadnjega obnove zbor (v septembru 1909) pristopilo društvu 50 novih članov, torej je sedaj 773 članov. Umrlo jih je 13, izstopili so 4, izključenih pa je bilo 9 članov. Prirastek k društvu imetju od 15. avgusta 1909 znaša K 7695-77, skupno imetje okroglo 45.000 K. — Vsota vseh doslej izplačanih podpor znaša 113.818 K. Predsednikov namestnik Artner poroča o svojih predavanjih, ki jih je imel na

zborovanjih dveh okrajnih učiteljskih društev. Na prošnjo nekega izključenega člana za zopetni sprejem sklene odbor, da se strogo drži pravil. Več članom, ki vključ mnogim opominom niso niti plačali niti prosili za odlog vplačila, odbor zapretil, da jih izključi, enega pa je črtal iz imenika. Tajnik Eichmayer je sestavil vabilo k pristopu, ki ga odbor odobri. Na predlog odbornika Ottra se objavi izvleček iz zapisnika, na predlog odbornika Tremela se pa izplača odslej v slučaju smrti kakemu člana podpore 1500 K. Občni zbor se letos ne vrši, ker ni važnih razpravnih točk.

Goriške vesti.

—g— **Na slovenskem oddelku dež. kmetijske šole** je bilo prošli zimski tečaj 39 učencev, in sicer v prvem tečaju 20, v drugem 19. Razentega je obiskoval nekatere predmete še 1 eksternist. — Od učencev, ki so končali letos šolo, jih je 6 s Krasa, 3 z Vipavskega, 3 iz Gor, 1 iz Brd in 6 iz goriške okolice. Po starosti imajo 17 do 32 let. Izvršilo jih je šolo 6 s prav dobrim, 9 z dobrim in 4 z zadostnim uspehom. — Na šoli so poučevali trije strokovni in trije pomožni učitelji, in sicer sledeče predmete: vinogradništvo, kletarstvo, sadjarstvo in vrtarstvo ravnatelj A. Štrekelj, čebelarstvo, živalstvo, kemijo pristav inž. A. Podgornik, splošno in specialno poljedelstvo, gospodarstvo, rastlinstvo, fiziko, mineralogijo, stavbinstvo pristav inž. M. Kosmač, spise, slovenščino in petje nadučitelj Matija Lavrenčič, računstvo profesor Rudolf Lavrenčič, verstvo vikar dr. Peter Šorli.

—g— **Imenovanje.** Naučno ministrstvo je imenovalo učitelja v koprski kaznilnici g. Jurdana za učitelja c. kr. pripravljavnice za srednje šole, prideltene goriški c. kr. višji državni realki.

Splošni vestnik.

Slomškarji, ki so se udeležili občnega zbora „Vdovskega društva“, so se lagali v „Slovenec“, da so se zbrali samo nekateri, le tako slučajno brez vsakega poziva in pritiska, da je pa nasprotno „Učiteljski Tovariš“ priduševal napredne člane, naj se polnoštevilno udeležijo občnega zbora. Da se pa vsakdo prepriča o verodostojnosti naših Slomškarjev, priobčimo pismo, ki nam ga je poslal pristen Slomškar. Pismo se glasi:

Zaupno!

Dragi tovariši! Dolžnost nas kliče, da se v torek udeležimo občnega zbora „Vdovskega društva“.

Pridite že ob 9. uri zjutraj na Graben k Jegliču, kjer se potrebno dogovorimo.

Tovariški pozdrav!

Jaklič m. p.

J. Štrukelj m. p.

Razstava vajenskih izdelkov na obrtno-nadaljevalnih šolah v Ljubljani. Na obrtno-nadaljevalnih šolah, to je: na strokovni nadaljevalnici za mehansko-tehniške obrti v Komenskega ulici; na strokovni nadaljevalnici za stavbne obrti na Cojzovi cesti; na strokovni nadaljevalnici za umetne in oblačilne obrti na Erjavčevi cesti in na občni obrtni nadaljevalnici na Erjavčevi cesti se zeključijo šolsko leto 1910/11 v nedeljo dne 30. aprila 1911. Na vsaki teh šol bo z zaključkom šolskega leta združena tudi lokalna razstava vajenskih izdelkov, ki bo trajala omenjenega dne od osmih zjutraj do dvanajstih popoldne. Na to razstavo opozarja šolski odbor vse mojstre, starše vajencev in pa prijatelje obrtnega šolstva sploh ter zanesljivo pričakuje, da se bodo njegovemu povabilu v mnogobrojnem številu odzvali.

Redka lovska sreča. Gospod Polajnar, lastnik kavarne „Prešerna“ v Ljubljani je ustrelil v lovišču g. Dolenca v Stari Loki dne 21. t. m. hkratu dva lepa divja petelina. Pač redek slučaj.

V zadnji številki našega lista je priložen letak trdke Prokop Storkowsky in sin, izvoznik dom suknja in modnega in izbornega blaga za gospode in gospe v Humpolcu, Češko. Ta trdka je vsled svoje solidnosti na dobrem glasu, ter jo najtopleje priporočamo vsem našim čitateljem da se v slučaju potrebe s polnim zaupanjem obrnejo na to trdtko in si s priloženo dopisnico naroče vzorce.

Raznoterosti.

× **Največji zemljevid na svetu.** Nedavno je ravnateljstvo Missouri Pacific železnice dalo napraviti železniško karto Zdrženih držav. Ta karta more danes veljati kakor največji zemljevid na svetu. Zemljevid je dolg 10'66 m, visok 13'71. Na karti so zabeležene vse železniške proge od Kanade do panamske čizine. Merilo karte iznaša 1:512.000.

× **Odpravljen vojaški kantine.** S 1. februarjem t. l. so v severo-ameriških Zdrženih državah odpravili alkoholne pivnice po vojašnicah, otvorili pa so 133 vojaških zgradb, v katerih so poleg pošte velike dvorane za čitalnice, knjižnice, dvorane za zabave, za igre in telovadnice.

Listnica uredništva.

V podgorsko okolico v Istri: Danes nemogoče, torej prihodnji! — Na Štajersko: O germanizatoričnem delu danes teden. Pozdrav! — Poročilo o zborovanju Društva slovenskih učiteljev prihodnjiš.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonošno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani.

registrirana zadruga s omejenim jamstvom.

Promet do konca marea K 91.834-30.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v pošt-nih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2 2.—1/2 3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Obvestilo!

Ravnokar je prispelo 500 kamgarn modnih oblek za gospode od K 10.— naprej.

Dober nakup brez konkurence.

Damska konfekcija

kakor krila in bluze po priznanih nizkih cenah.

„Agleško skladišče oblek“

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.

Ljubljanske Benetke

so zopet odprte.
Slovensko Abecedo
za ženska ročna dela

priporoča

Milena Kiferle

učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani,
Dolenjska cesta 21.

Našim rodbinam

priporočamo 52—44

Kolinsko cikorijo

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Prešernova ulica 9

priporočata v veliki izbiri po najnižji ceni

obleke za gospode in dečke, površ-nike za gospode in dečke, obleke za otroke, žakete za dame, palato za dame, plašče za deklice itd. itd.

Nepremočljive pelerine iz lodna ali vel-blodje diake (Kamelhaar) v vseh velikostih, Gg. učiteljem in učiteljicam popust za „Učiteljski konvikt“.

JULIJA ŠTOR

Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

največja zaloga moških, dam-skih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Iv. Bonač

v Ljubljani

priporoča svojo trgovino papirja in pisalnih po-trebščin, kartonažno to-varno, knjigovoznico.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

Slov. Ilustrovani Tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane četrt-letno le K 1-80. Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem! Naslov: „Ilustrovani Tednik“, Ljubljana.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

priporoča svojo bogato zalogo

stekla, porcelana, svetilk, okvirov, šip itd. Tintnike za šolske klopi, kakor tudi aparate za fizikalne poizkušnje. — Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. ::

J. Jax

Ljubljana

Dunajska cesta

Šivalni stroji, kolesa in pisalni stroji.

Nizke cene elegantna oblika velika trpežnost so lastnosti, ki jih ima

! obuvale !

češke trdke

V. Havel v Blatni

(Južno Češko).

52—46

Cenik, v katerem je navedeno podrobno navodilo za jemanje mere, pošljem takoj franco.

Definitivnim učiteljem dovoljujem na željo male mesečne obroke. . .

Nepriležno blago rad zamenim!

Poprave črevljev se izvršujejo kar naj- . . . skrbneje. . .